

Efektívne osvetlenie zimných štadiónov a športových hál na „švédsky spôsob“

Ing. Pavol Dzuro, ELIS International s. r. o.

Švédsko možno pokojne nazvať hokejovou veľmocou. Nielen kvôli fantastickým hráčom a klubom, ale aj množstvu štadiónov v tejto krajine. A tých je neuveriteľne veľa. Aj v menších mestách a mestechkách majú dva tri štadióny, resp. arény, ktoré môže využívať aj verejnosť a najmä hokejová mládež.

Vďaka svojej práci som mal možnosť niekoľko takých štadiónov navštíviť. Spoločnosť Fagerhult je priekopníkom a inovátorom v osvetlení hokejových arén a hál. Je to viac ako desať rokov, keď vo Fagerhulte navrhli a zrealizovali prvé riešenie



Obr. 1. Hokejová aréna Swedbank v Örnsköldsvik

pre arénu klubu HV71 v Jönköpingu, so žiarivkovým osvetlením s plynulou reguláciou. Dodnes vo Švédsku firma Fagerhult navrhla a realizovala osvetlenie vo viac ako dvadsiatich nových, aj rekonštruovaných zimných štadiónoch. Niektoré štadióny boli už popísané v minulých číslach časopisu Světlo, preto spomeniem iba tie, o ktorých sa ešte nepísalo, a ktoré som mal možnosť navštíviť so skupinou architektov a investorov zo Slovenska a Čiech.

Krásnym príkladom je športové centrum Rosvalla v Nyköpingu. Okrem dvoch hokejových hál tu majú univerzálnu multifunkčnú halu s atletickou dráhou využiteľnú pre viacero druhov športov. Všetko osvetlenie je regulovateľné, realizované žiarivkami T5. Ďalej sa tu nachádza bowlingová hala, tenisová hala a cvičný priestor na golf. Ďalšia hala je Örnsköldsvik s jednou hlavnou halou a jednou tréningovou (obr. 1).

Úžasnou realizáciou je športové centrum ABB v meste Västerås. Hlavná multifunkčná hala je s rozmermi športovej plochy 105 × 60 m úctyhodná. Dá sa zmeniť z ľadovej plochy (obr. 2) na telocvičňu s palubovkou alebo na koncertnú sálu, a to v priebehu ôsmich hodín (obr. 3).

Tiež tu je hlavná hokejová aréna, tréningová hala a nová zakrytá hokejová hala pre mladých športových nadšencov. Všetko osvetľujú svietidlá a systémy od spoločnosti Fagerhult.



Obr. 2. ABB Arena vo Västerås s ľadovou plochou 105 × 60 m



Obr. 3. Hala ABB s ukázkou segmentového osvetlenia časti haly pripravenej na iné športy



Obr. 4. Čiastočne zrekonštruovaný zimný štadión v Prievidzi so svietidlami Fagerhult Inducon 2 × 80 W osadenými vo výške 14 m

Spoločnosť ELIS International s. r. o. je partnerom firmy Fagerhult viac ako pätnásť rokov a aj vďaka tomu som dostal možnosť urobiť viacero prepočtov a návrhov štadiónov na Slovensku aj v Českej republike. Na Slovensku sú to štadióny v Prievidzi (obr. 4) a v Novom Meste nad Váhom, v realizácii a výstavbe sú štadióny v Kežmarku a Levoči, tréningová hala v Košiciach a národný hokejový štadión v Bratislave. V Česku som navrhoval osvetlenie pre Karlove Vary pre novú multifunkčnú halu, aj s tréningovou halou, ďalej pre Kladno, Liberec a Přerov. V súčasnosti spolupracujeme na dvoch štadiónoch v Ostrave.

Všetky navrhnuté riešenia sú so žiarivkami T5 so špeciálnou optikou použiteľnou aj do výšky 20 m a viac, ktorá bola vyvinutá firmou Fagerhult. Možnosť regulácie sa dnes stáva samozrejmosťou, ale podľa skúseností aj riešenie bez regulácie prináša vysoké úspory elektrickej energie a iné výhody oproti klasickému osvetleniu výbojkovými svietidlami.

Vzhľadom na špeciálnu konštrukciu s patentovanou optikou tiež od firmy Fagerhult si treba dávať pozor na náhradné riešenia od iných výrobcov svietidiel, ktoré často neposkytujú ekvivalentné výsledky, resp. tak vysoké úspory elektrickej energie!

ELIS International s. r. o. (www.elis-international.sk) v spolupráci so spoločnosťou Fagerhult C. E. GmbH (www.fagerhult.sk).